

ผลการประชุมคณะกรรมการมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สมัยสามัญ ครั้งที่ ๖๐
ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ตั้งแต่วันที่ ๘-๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ขอสรุปผลการประชุมโดยมีสาระสำคัญดังนี้
การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ คือ

๑.๑ การจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชระหว่างประเทศสมาชิก (Ad hoc consultation) การพิจารณาเรื่องกระบวนการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามาตรการ SPS ระหว่างประเทศ อินเดียได้แจ้งประเด็นข้อสงสัยต่อขั้นตอนการแก้ไขปัญหามาตรการ SPS ระหว่างประเทศ เช่น ความสมัครใจ ขอบเขตของ technical issue และบทบาทของผู้ใกล้เคียง เป็นต้น โดยฝ่ายเลขานุการได้มอบหมายให้คณะทำงาน (steward และ co-steward) เป็นผู้ดำเนินการตอบข้อสงสัยของอินเดีย โดยการประชุมครั้งนี้อินเดียขอแก้ไขสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑.๑ อินเดียต้องการให้เกิดความชัดเจนว่า เรื่องที่จะหยิบยกเข้าสู่กระบวนการ Ad hoc consultation ได้จะเป็นเรื่องหรือปัญหาที่เกิดจากมาตรการ SPS (Measures) ตามที่ระบุไว้ใน Annex A (i) ข้อตกลง SPS และเสนอให้ตัดคำว่า technical issue ออกไป เนื่องจากไม่มีคำนิยามที่ชัดเจน

๑.๑.๒ ให้ประเทศที่เข้าสู่กระบวนการ Ad hoc consultation สามารถจัดเตรียมเอกสารรายงานได้เอง และรายงานดังกล่าวจะถือเป็นความลับและต้องไม่เปิดเผยให้กับคณะกรรมการ ประเทศสมาชิกหรือหน่วยงานอื่นๆ ขององค์การการค้าโลก หากไม่ได้รับความยินยอมจากประเทศคู่กรณี ในการประชุมครั้งนี้ ไม่มีประเทศใดคัดค้านในข้อเสนอของอินเดีย ที่ประชุมจึงมีมติให้ร่างเอกสารฉบับนี้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม หากไม่มีข้อคัดค้านภายในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๗ (Ad referendum adoption)

๑.๒ มาตรฐานเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS-Related Private Standards) ฝ่ายเลขานุการได้เสนอร่างเอกสารที่รวบรวมคำนิยามของมาตรฐานเอกชน (Private Standard) ที่ได้มีการนำเสนอในองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ เช่น FAO, ITC, UNCTAD เป็นต้น โดยอาร์เจนตินาและแคนาดา ได้เสนอเพิ่มเติมให้ที่ประชุมพิจารณาคำนิยามมาตรฐานเอกชนที่ได้มีการนำเสนอใน CODEX, OIE และ OECD ทั้งนี้ ประธานขอให้ประเทศสมาชิกพิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อร่างคำนิยามมาตรฐานเอกชนที่ฝ่ายเลขานุการได้รวบรวม ภายในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๗ เพื่อให้คณะทำงานสรุปเป็นเอกสารประกอบการประชุมครั้งต่อไป

๑.๓ การทบทวนการดำเนินการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ครั้งที่ ๔ (Fourth review)

๑.๓.๑ ประเทศแคนาดาและเคนยานำเสนอการจัดทำคู่มือที่จะช่วยให้การดำเนินการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชมีประสิทธิภาพมากขึ้น (catalogue of instrument) โดยประเทศสมาชิกสามารถให้ข้อเสนอแนะต่อร่างฉบับนี้ได้ถึงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๗ ทั้งนี้แคนาดาและเคนยาจะรวบรวมและตอบข้อคิดเห็น เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาในการประชุมเดือนตุลาคม ๒๕๕๗

๑.๓.๒ สหภาพยุโรป ซิลิ โนมร์อ็อคโคและนอร์เวย์ ได้ร่วมกันจัดทำข้อเสนอแนะการดำเนินการด้านความโปร่งใส โดยมุ่งเน้นให้ปรับปรุงประกาศ SPS Notification ให้มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ และไม่ล่าช้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการแจ้งมาตรการฉุกเฉิน (Emergency notification) ทั้งนี้ฝ่ายเลขานุการได้ขอความร่วมมือให้ประเทศสมาชิกใช้ระบบการแจ้งเวียนประกาศแบบออนไลน์ด้วยตนเอง (SPS NSS) และขอให้เสนอข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพและความโปร่งใสมากขึ้น ทั้งนี้จะได้มีการทบทวนและหารือในสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องความโปร่งใสในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘

๒. การประชุมคณะกรรมการ SPS สมัยสามัญ ครั้งที่ ๖๐ ในวันที่ ๘- ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญจากประเทศสมาชิกที่ได้แก่

- ออสเตรเลียแจ้งเปลี่ยนชื่อหน่วยงาน Australian Government Department เป็น Department of Agriculture ซึ่งหน้าที่โดยรวมยังคงเหมือนเดิม และประเทศคู่ค้ายังสามารถใช้ใบอนุญาตที่ออกโดยหน่วยงานเดิมได้เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบทางการค้า

- ญี่ปุ่นเสนอรายงานการเฝ้าระวังการปนเปื้อนสารกัมมันตภาพรังสีจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมะ และยืนยันถึงความปลอดภัยในการนำเข้าผลิตภัณฑ์ประมงของญี่ปุ่น

- แคนาดาแจ้งแผนการปรับปรุงระเบียบด้านการตรวจสอบอาหาร โดยได้รวมกฎระเบียบการตรวจสอบอาหารฉบับต่างๆ เช่น เนื้อสัตว์ สินค้าประมง ผลิตภัณฑ์เกษตร บรรจุภัณฑ์และการติดฉลาก ให้เหลือเพียงฉบับเดียวภายใต้ชื่อ Safe Food Canadian Act (SFCA) ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ทั้งอาหารนำเข้าและส่งออก โดยระเบียบนี้ประกอบด้วยขั้นตอนในการออกใบอนุญาต ข้อกำหนดอาหารปลอดภัย แผนการควบคุมป้องกัน และข้อกำหนดสำหรับสินค้าเฉพาะ และคาดว่าจะมีผลบังคับใช้กลางปี ๒๕๕๘

๒.๒ การเสนอข้อกังวลทางการค้าระหว่างประเทศ (Specific Trade Concerns: STCs)

๒.๒.๑ ที่ประชุมมีการพิจารณาข้อกังวลทางการค้าเรื่องใหม่ที่สำคัญ ได้แก่

- อินเดียแสดงความกังวลต่อค่าใช้จ่ายที่สูงในการขอใบรับรองเพื่อส่งออกมะม่วงไปยังสหรัฐอเมริกา

- อินเดียแสดงความกังวลต่อมาตรการห้ามนำเข้ามะม่วงและผักของสหภาพยุโรป

- ชิลีแสดงความกังวลต่อมาตรการจำกัดการนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ของเวียดนาม

- จีนแสดงความกังวลต่อกฎระเบียบเกี่ยวกับใบรับรองสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์

ของบราซิล

๒.๒.๒ ที่ประชุมมีการพิจารณาข้อกังวลทางการค้าที่เป็นเรื่องเดิม และยังไม่สามารถ

หาข้อยุติได้ ดังนี้

- ชิลีแสดงความกังวลต่อมาตรการปิดท่าเรือของอินโดนีเซีย

- ญี่ปุ่นแสดงความกังวลต่อมาตรการห้ามนำเข้าสินค้าอาหารและอาหารสัตว์

เนื่องจากอุบัติเหตุโรงงานนิวเคลียร์ของจีนและเกาหลีใต้

- เปรูแสดงความกังวลต่อกฎระเบียบ Novel Food ของสหภาพยุโรป

๒.๓ ประธานได้รายงานผลการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ในประเด็นของการจัดตั้งคณะทำงาน Ad hoc consultation มาตรฐานเอกชนที่เกี่ยวข้องกับ SPS และการทบทวนการใช้มาตรการ SPS ครั้งที่ ๔ ตามที่ได้รายงานในข้อ ๑

๓. การหารือทวิภาคีกับประเทศคู่ค้า

๓.๑ การหารือทวิภาคีกับประเทศแอฟริกาใต้

ผู้แทนแอฟริกาใต้ได้หารือกับผู้แทนไทยโดยสอบถามความคืบหน้าเรื่องการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชในการนำเข้าผลไม้ เช่น แอปเปิ้ล แพร์ และ ผลไม้ประเภท stone fruit โดยขอให้ไทยระบุระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนของการพิจารณาการนำเข้า ในส่วนขององุ่นแอฟริกาใต้ได้แจ้งว่าขณะนี้รอการตรวจสอบแปลงผลิตโดยเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรของไทย ซึ่งคาดว่าจะเดินทางไปตรวจสอบในช่วงต้นปี ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ฝ่ายไทยได้สอบถามความคืบหน้าการนำเข้ามังคุดและลำไยจากไทย โดยแอฟริกาใต้แจ้งว่าในส่วนของมังคุดและลำไย แอฟริกาใต้กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากฝ่ายไทยในด้าน

วิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช ทั้งนี้ฝ่ายไทยได้ขอให้แอฟริกาใต้เร่งรัดกระบวนการดังกล่าว และแจ้งให้ทราบถึงกำหนดเวลาในการพิจารณาการนำเข้าสินค้าทั้งสองชนิดจากไทย

๓.๒ การหารือทวิภาคีกับประเทศเอกวาดอร์

ผู้แทนไทยได้หารือกับผู้แทนถาวรเอกวาดอร์ประจำนครเจนีวา (Mr. Juan Carlos Troya) และได้ยื่นหนังสือเสนอข้อคิดเห็นต่อข้อกำหนดการนำเข้าเมล็ดพันธุ์พริก *Capsicum annuum* L. จากประเทศไทย ซึ่งฝ่ายไทยต้องการให้เอกวาดอร์ยกเลิกข้อกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการเพื่อระบุว่ามีเมล็ดพริกของไทยปราศจาก Pepper Mild Mottle Virus และ Tobacco Rattle Virus รวมทั้งขอให้ยกเลิกการระบุถึงเชื้อ *Pseudomonas syringae* pv *tabaci* , *Pseudomonas viridiflava* และ *Rhodococcus fascians* ในข้อกำหนดการฆ่าเชื้อโรคเนื่องจากไม่ปรากฏว่าเคยพบเชื้อเหล่านี้ในประเทศไทย ทั้งนี้เอกวาดอร์รับที่จะนำเรื่องดังกล่าวประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณา โดยเอกวาดอร์ได้แนะนำว่า หากไทยมีหลักฐานสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์ที่ยืนยันว่าไทยปราศจากเชื้อดังกล่าว จะทำให้เอกวาดอร์พิจารณาเรื่องดังกล่าวได้เร็วขึ้น

จากผลการประชุมดังกล่าว มกอช. เห็นควรส่งรายงานให้กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร และกรมประมง ทราบเพื่อจะได้พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ที่มา กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
